

У лютому 2020 року споживча інфляція сповільнилася до 2.4% р/р (з 3.2% р/р у січні). За місяць індекс споживчих цін знизився на 0.3%. Споживча інфляція очікувано перебувала нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в.п. Утім, вона й надалі сповільнювалася суттєвіше порівняно з траєкторією прогнозу, опублікованого в Інфляційному звіті за січень 2020 року. Стрімкі темпи уповільнення інфляції зумовлені подальшим відображенням торішнього зміцнення гривні у вартості товарів, нижчими цінами на енергоносії, більшою пропозицією сирих продуктів харчування. Ці чинники переважили тиск на ціни в бік збільшення з боку стійкого зростання споживчого попиту та заробітних плат.

Базова інфляція

Базова інфляція знизилася до 3.0% р/р (з 3.3% р/р у січні). Ефект минулорічного зміцнення гривні продовжував позначатися на вартості імпортованих товарів і товарів із високою часткою імпорту в собівартості. Так, падіння цін на непродовольчі товари дещо поглибилося (до 3.2% р/р порівняно з 3.0% р/р у січні). Зокрема поглибилося падіння цін на одяг та взуття (до 4.1% р/р) та електроніку (до 12.3% р/р), а зростання цін на домашній текстиль, побутову хімію, товари для особистого догляду, іграшки, фармацевтичну продукцію та медичні товари й надалі сповільнювалося (до 1-2% р/р). Крім того, попри певне уповільнення падіння цін на автомобілі та побутову техніку у лютому порівняно з січнем, вони залишалися нижчими за торішні ціни.

Уповільнилося зростання цін на оброблені продукти харчування (до 4.1% р/р порівняно з 4.6% р/р у січні). Зокрема, меншими темпами дорожчали товари, значна частина яких в Україні представлена імпортом: макаронні вироби, риба та морепродукти, кава. Вартість окремих товарів – рису, спецій та оливкової олії – була навіть нижчою ніж торік. Унаслідок збільшення імпортової пропозиції також уповільнилося зростання цін на молочні продукти. Крім того, високий врожай зернових сприяв меншим темпам подорожчання хліба та борошняних виробів.

Темпи зростання вартості послуг знизилися (до 11.0% р/р). Зберігався вплив зміцнення гривні на вартість окремих послуг, переважно тих, які мають високу частку імпорту в собівартості (хімічне чищення, манікюр, перукарні, кабельне телебачення) або вартість яких має тісну прив'язку до курсу (туристичні послуги). Курсовий чинник разом із послабленням тиску з боку цін на продукти харчування сприяв уповільненню зростання цін на послуги ресторанів та кафе. Сповільнилося зростання вартості послуг мобільного зв'язку передусім за рахунок ефекту бази порівняння минулого року. Водночас темпи зростання цін на послуги залишалися найвищими серед основних компонентів інфляції. Це пояснюється збереженням стійкого споживчого попиту (темпи зростання роздрібного товарообороту у січні,

як і в грудні, перевищували 12% р/р) та підвищенням витрат, зокрема на оплату праці (зростання номінальної середньої заробітної плати становило 16.3% р/р). Так, швидше дорожчали послуги кінотеатрів, спортивних установ, страхування особистого транспорту, фінансові, ритуальні послуги.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Ціни на сирі продукти харчування знизилися (на 1.3% р/р порівняно зі зростанням на 1.1% р/р у січні). Найбільший внесок у дефляцію сирих продуктів харчування мали овочі, падіння цін на які поглибилося (до 14.3 р/р з 9.4% р/р у січні). Зокрема, завдяки кращому врожаю більшості овочів порівняно з минулим роком та порівняно теплої погоди взимку ціни на капусту, моркву, цибулю, буряк були вдвічі нижчими, ніж рік тому. Фактор теплої погоди та збільшення імпортової пропозиції також мали внесок у здешевлення тепличних овочів та уповільнення зростання цін на картоплю (до 28.7% р/р з 42.9% р/р січні). Падіння вартості кормів, посилення конкуренції на зовнішніх ринках та нарощування внутрішнього виробництва призвели до поглиблення падіння цін на яйця (на 27.7% р/р). Ці ж фактори разом із [тимчасовою заборонаю](#) на ввезення до ЄС через пташиний грип (частка ЄС в українському експорті курятини становила 28% у 2019 році) зумовили поглиблення падіння цін на курятину (до 5.7% р/р). Завдяки високим урожаю зернових й надалі дешевшали борошно та крупи.

Зміна адміністративно регульованих цін

Темпи зростання адміністративно регульованих цін знизилися (до 6.7% р/р). Найбільший внесок у таке сповільнення мало зниження вартості природного газу для населення (на 31.3% р/р) через зниження світових цін. Також у річному вимірі знизилася вартість опалення та гарячої води (на 2.4% р/р), що пов'язано з особливостями відображення в різних регіонах знижки на теплову енергію у зв'язку зі зміною ціни природного газу. Помірніше зростали ціни на алкогольні напої (4.0% р/р). Натомість прискорилося зростання вартості холодного водопостачання та водовідведення через зростання

виробничих витрат, зокрема на оплату праці та витратні матеріали.

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо залишалися нижчими минулорічних (на 6.1% р/р). Падіння цін на паливо зберігалось на тлі незначного зниження світових цін на нафту у річному вимірі в січні (за оцінками НБУ ціни на нафту відображаються з лагом у 1 місяць), зміцнення гривні у попередні місяці та зменшення внеску торговельної націнки.

Промислова інфляція

У лютому темпи падіння цін у промисловості поглибилися (до 6.8% р/р). За місяць ІЦВ зріс на 0.1%. Поглиблення падіння у річному вимірі пояснюється насамперед зниженням цін на енергію – як через падіння світових цін на енергоресурси, так і зменшення внутрішнього попиту на тлі теплої погоди.

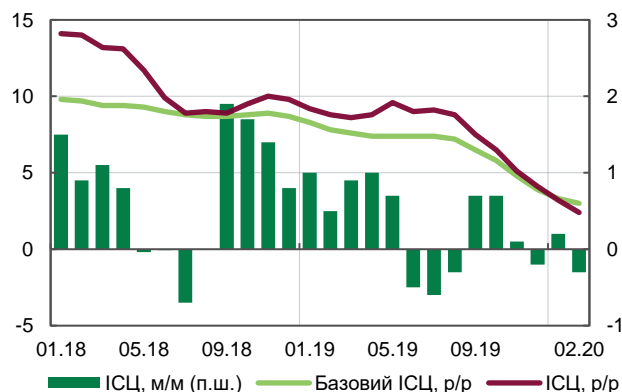
Так, зниження світових цін на природний газ зумовило поглиблення падіння цін на цей товар для промисловості (до 45-47% р/р), а також у добуванні сирової нафти та природного газу (до 25.4% р/р). Збільшилися темпи падіння й у добуванні кам'яного вугілля (до 34.1% р/р). Усе це також позначилося на суміжних ланках виробничого процесу,

зокрема надалі знижувалися ціни у хімічній промисловості (на 4.2% р/р), а падіння цін у виробництві коксу та нафтопродуктів поглибилося (до 16.8% р/р). Також разом із профіцитом потужностей з виробництва електроенергії на тлі теплої погоди це позначилося й на поглибленні падіння цін в постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (до 9.2% р/р).

Натомість тривало уповільнення падіння цін у добуванні металевих руд, що реалізуються за межі України (до 2.1% р/р з 4.7% р/р у грудні). Відповідно послабилося зниження цін в металургії, насамперед експортних (до 12.6% р/р). Деяко вищими темпами зростали ціни в текстильному виробництві, виробництві автотранспорту, виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (до 2.5% р/р). Так, повернулися до зростання ціни на цукор (на 1.8% р/р) на тлі підвищення світових цін. Додатний внесок в інфляцію харчової промисловості мало також зростання цін у виробництві олії, що пояснюється зростанням експортних цін. Ціни у виробництві м'ясних продуктів зросли (на 0.6% р/р), але темпи їх зростання залишалися незначними. Водночас високий урожай зернових сприяв повільнішому зростанню цін у виробництві хліба (4.6% р/р).

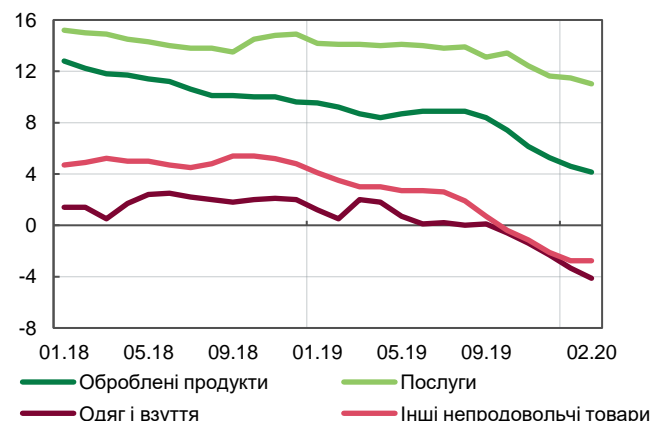
У лютому 2020 року споживча інфляція сповільнилася до 2.4% р/р та перебувала нижче цільового діапазону 5% ± 1 в.п. Це зумовлене подальшим відображення ефектів від зміцнення курсу у 2019 році, зниженням цін на енергоносії та збільшенням пропозиції сирих продуктів. Ці чинники переважили вплив зростання споживчого попиту та заробітних плат

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

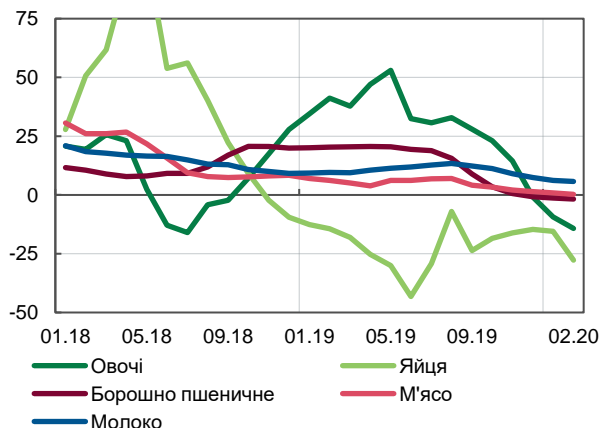
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

*З високим ступенем оброблення.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Гарний врожай, збільшення виробництва та розширення імпорту окремих сирих продуктів сприяли сповільненню зростання цін на них

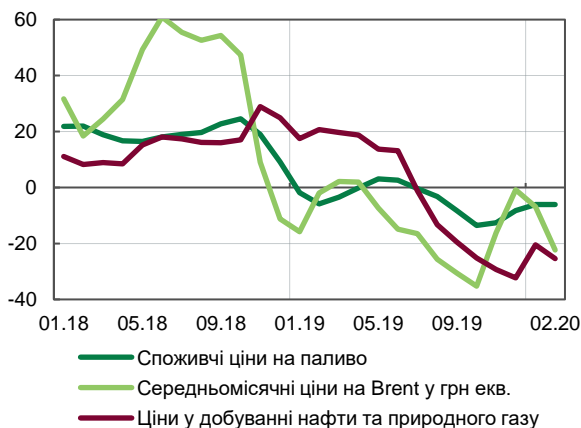
Графік 3. Ціни на окремі сири продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Падіння цін на паливо підтримувалося незначним зниженням світових цін на нафту, зміцнення гривні у попередні місяці та зменшення внеску торговельної націнки

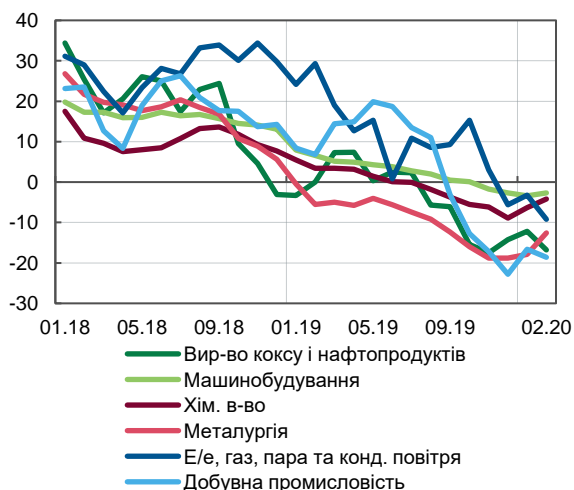
Графік 5. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream.

Основним чинником поглиблення падіння цін промисловості стало зниження цін на енергію – природний газ та електроенергію, що позначилося також на суміжних галузях промисловості

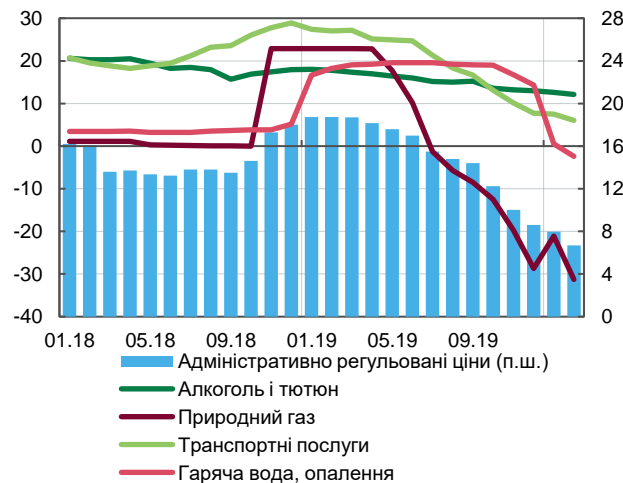
Графік 7. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання адміністративно регульованих цін сповільнилося передусім завдяки поглибленню падіння цін на природний газ, а також сповільненню зростання цін на більшість інших компонент

Графік 4. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

У лютому 2020 року темпи падіння цін у промисловості поглибилися, попри послаблення тиску з боку цін на експортні товари

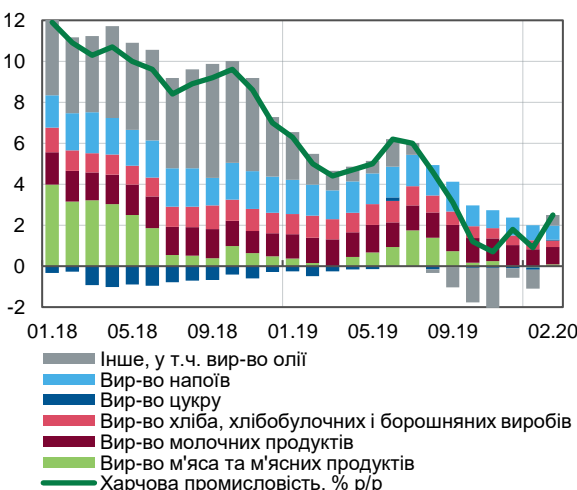
Графік 6. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості прискорилися через вищі ціни на цукор та олійні на тлі тиску з боку зовнішнього попиту

Графік 8. Основні компоненти річної зміни цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, в. п.

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2020 року, %	% р/р			2020 рік		Лютий 2020 року, % м/м
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	січень	лютий	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	13.7	9.8	4.1	3.2	2.4	-0.3
Базова інфляція	59.4	9.5	8.7	3.9	3.3	3.0	-0.1
Небазова інфляція*	40.6	19.4	10.7	4.8	3.2	1.9	-0.7
сирі продукти	19.4	23.5	3.3	3.9	1.1	-1.3	-1.2
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.0	16.1	18.0	8.6	8.0	6.7	0.0
паливо	3.2	20.0	9.1	-8.2	-6.1	6.1	-2.0
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	44.7	17.7	7.8	4.8	3.1	1.8	-0.4
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.1	20.7	17.9	13.0	12.6	12.1	0.8
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	-2.3	-3.3	-4.1	-4.3
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	5.4	10.6	10.6	-1.9	-2.8	-5.2	-2.0
утримання будинків та прибудинкових територій	0.3	47.5	23.7	6.9	6.6	3.4	0.4
водопостачання	0.2	20.2	19.9	12.7	11.1	25.8	15.3
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	12.3	2.6	-1.7	-3.2
природний газ	1.4	1.2	22.9	-28.7	-21.1	-31.3	-12.9
центральне опалення	1.0	3.8	5.2	14.6	0.3	-2.4	-1.2
електроенергія	1.0	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.2	16.7	12.9	-2.3	-1.4	-1.2	0.1
Зв'язок	2.9	9.1	15.1	11.8	9.9	8.6	0.3
Освіта	1.4	14.9	13.4	13.5	13.5	13.3	0.3

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2020 року, %**	% р/р			2020 рік		Лютий 2020 року, % м/м
		2017 рік	2018 рік	2019 рік	січень	лютий	
Індекс цін виробників	100.0	16.5	14.2	-7.4	-5.9	-6.8	0.1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.9	30.4	14.3	-22.8	-16.6	-18.6	-1.2
Добування кам'яного вугілля	3.3	47.8	5.4	-23.6	-31.5	-34.1	-3.7
Добування сирої нафти і природного газу	4.8	16.1	24.9	-32.3	-20.5	-25.4	-6.0
Добування металевих руд	6.3	29.3	8.2	-21.4	-11.8	-11.3	3.1
Переробна промисловість	64.4	18.5	7.4	-5.7	-5.5	-3.8	1.2
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.4	12.5	7.0	1.8	0.9	2.5	1.3
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	2.9	43.0	-3.1	-14.2	-12.2	-16.8	-3.3
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.9	21.9	7.7	-8.9	-6.3	-4.2	1.4
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.5	11.0	16.7	9.6	10.0	9.7	0.9
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.7	12.5	12.6	2.6	1.3	1.0	-0.1
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	15.9	26.9	5.6	-18.8	-17.9	-12.6	3.7
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	17.9	17.3	1.1	1.2	2.7	1.6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	4.0	29.8	-5.6	-3.2	-9.2	-2.1

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відрізнятися від загального ІСЦ в результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на підставі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2019 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	НЕОК	номінальний ефективний обмінний курс
ІЦВ	індекс цін виробників	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала